

Uppvidinge kommun

Rektorn vid Åsedaskolan F-6

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Åsedaskolan F-6
i Uppvidinge kommun

Tillsyn i Åsedaskolan F-6

Skolinspektionen genomför tillsyn i Uppvidinge kommun under vårterminen 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Åsedaskolan F-6 besöktes av Skolinspektionen den 25 och 26 mars 2014.

Fakta om skolenheten

Åsedaskolan är centralt placerad i tätorten Åseda i Uppvidinge kommun. Skolan består av ett antal byggnader inom ett större område som även utgör skolgård. Skolan omfattar två skolenheter varav detta beslut avser skolenheten för årskurserna F-6. Skolenheterna leds av varsin rektor. Åsedaskolan F-6 har en tvåparallellig verksamhet som vid tidpunkten för tillsynen omfattar 269 elever. Rektor, som påbörjade sitt uppdrag hösten 2008, har även ansvar för fritidsverksamheten. Personalen är organiserad i tre arbetslag vilka leds av vars en arbetslagsledare. Rektor och arbetslagsledare träffas varje vecka. Det lokala elevhälsoteamet består av specialpedagog, kurator samt skolsköterska. Rektor träffar den lokala elevhälsan regelbundet och leder dessa möten. Vissa kompetenser delas och samordnas med kommunens centrala elevhälsa som har sin placering i Åseda. Den centrala elevhälsan är tillgänglig för handledning och utredningar. Rektor för årskurs 7-9 ansvarar för skolans två internationella klasser för nyanlända oftast asylsökande, varav den ena klassen har elever i årskurserna 1-6.

Av den nationella statistiken för läsåret 2012/2013 framgår att 81 procent av eleverna i årskurs 3 når de kunskapskrav som minst ska uppnås i de nationella ämnesproven i matematik. I svenska är resultatet 78 procent och i svenska som andra språk är resultatet 80 procent. I de naturorienterande samt samhällsorienterande ämnena är måluppfyllelsen 95 procent. Resultaten ligger något lägre jämfört med läsåret 2011/12.

Av den nationella statistiken för läsåret 2012/2013 framgår att flertalet elever i årskurs 6 har nått lägst betyget E i alla ämnen. Andelen elever med lägst betyget E varierar mellan 50 procent i ämnet svenska som andra språk och som högst 100 procent i ämnena bild, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, matematik, modersmål, musik, naturorienterande samt samhällsorienterande ämnen. Skolan redovisar ett fåtal elever med betyget F i ett eller två ämnen. Pojkarna har genomgående lägre genomsnittlig betygspoäng än flickorna i samtliga ämnen.

Helhetsbedömning

Åsedaskolan F-6 arbetar vid den aktuella tillsynen i väl etablerade system inom områdena för särskilt stöd, trygghet och studiero samt betyg och bedömning. Den aktuella tillsynen visar att skolan har ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete och att personalen arbetar med tydliga strukturer och rutiner för att skapa en lugn och trygg arbetsmiljö för skolans elever. Arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling bedrivs målinriktat och genomförs vardagen i skolan. Skolan arbetar med en god systematik när det gäller att följa upp elevernas kunskapsresultat. Arbetslagens analyser av elevernas resultat utgör underlag för det framtidsytande utvecklingsarbetet. Vad gäller pojkarernas resultat, som genomgående ligger lägre än flickornas, saknas analys och åtgärder för hur arbetet med att höja pojkarernas resultat ska genomföras.

Arbetslagen arbetar aktivt i vardagen med att omfördela kompetens och resurser för att frigöra stöd för elevers lärande. Vid Skolinspektionens tillsyn 2009 fanns många kritikpunkter gällande system för att säkra elevers bästa utbildning och lärmiljö. Rektor, som tillträdde strax före Skolinspektionens tillsyn, beskriver att hon använt sig av kritikpunkterna för att bygga upp en organisation med fungerande system.

Den aktuella tillsynen visar att det finns brister i samverkan mellan förskoleklass och skola samt i elevers studieövergångar, vilket beskrivs i intervjuer med elever, pedagogisk personal, elevhälsoteam och rektor. Skolan står inför en större ombyggnad, delvis i syfte att få bättre förutsättningar för samverkan.

23 procent av eleverna vid skolan har åtgärdsprogram. Vid intervjuer med lärargrupper, elevhälsoteam samt rektor framkommer att det finns elever som inte får det stöd utredningen visar att de är i behov av och att de därför inte når kunskapskraven.

Vid intervju med rektor respektive lärare och pedagoger framkommer att elever med behov av studiehandledning på modersmålet inte får det stöd de är i behov av.

I intervju med elevhälsoteamet framkommer att det saknas möjlighet för elevhälsan att arbeta förebyggande och hälsofrämjande med skolans elever, vilket bekräftas av rektor.

I intervjuer med elever, lärare samt med rektor framkommer att elevernas tillgång till datorer är bristfällig och att eleverna i årskurserna 4-6 därför inte kan ges undervisning i enlighet med kursplanerna.

Skolinspektionen bedömer att rektor tar sitt ansvar som pedagogisk ledare och att hon har god kunskap om skolans inre arbete. Av tillsynen och de intervjuer som genomförts med olika intervjugrupper, framgår att rektor leder skolan

framgångsrikt, har förtroende hos sina medarbetare och är respekterad för sitt sätt att leda och utveckla utbildningen.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Uppvidinge kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brist. De vidtagna åtgärderna ska **senast den 15 september 2014** redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Uppvidinge kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Säkerställa att samarbetsformer mellan lärare och pedagoger som arbetar i förskoleklass och skola, utvecklas.

Motivering

Enligt skollagen är det rektors ansvar att säkerställa att arbetsformer mellan lärare och pedagoger som arbetar i förskoleklass och skola, utvecklas. Samarbete mellan skolformerna är del i arbetet med att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande.

Tillsynen visar att Åsedaskolan vid inspektionstillfället inte har något strukturerat samarbete mellan förskoleklass och skola som del i arbetet med att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. Det framkommer exempelvis i intervjun med elevhälsoteamet att förskoleklassen inte deltog i arbetet med att implementera den nya läroplanen. I intervjuer med lärare F-3 framkommer att det saknas samarbetsformer mellan förskoleklass och skola. I intervju med lärare för årskurserna 4-6 framstår det särskilt tydligt att samverkan och samsyn vid och inför övergångar mellan årskurs 6 och årskurs 7 saknas. Lärarna efterlyser möjligheter för att utveckla samverkan gällande elevers övergångar.

I intervju med rektor framkommer att viss samverkan mellan förskoleklassens och skolans pedagoger sker. Det saknas dock struktur för hur samverkan mellan förskoleklass och skola ska ske och vad den ska innehålla. Rektor bekräftar vid intervjutillfället även att det inte finns någon samverkan gällande övergångarna mellan årskurs 6 och årskurs 7.

Mot bakgrund av ovanstående ska rektor säkerställa att samarbetsformer mellan lärare och pedagoger som arbetar i förskoleklass och skola, utvecklas i syfte att berika varje barns mångsidiga lärande.

Författning

Lgr 11, 2 Övergång och samverkan, 2.8 Rektorns ansvar

Särskilt stöd

Bedömning

Uppvidinge kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Säkerställa att elever får det särskilda stöd utredningen visat att de har behov av.
- Säkerställa att studiehundledning på modersmålet ges till elever som har behov av det.

Motivering

Av skollagen framgår att elever ska få det särskilda stöd i den omfattning och på det sätt som en utredning visar att de behöver för att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Av skolförordningen framgår att en elev ska få studiehundledning på sitt modersmål om eleven har behov av det.

I intervjuer med lärare, elevhälsoteam och rektor framkommer det att det finns elever som inte når de kunskapskrav som lägst ska uppnås i alla ämnen inom årskurserna 4–6. Enligt lärarnas, elevhälsoteamets och rektors intervjuutsagor får inte alla elever som är i behov av särskilt stöd ett tillräckligt sådant stöd, detta trots utredningar av elevers behov och arbetslagens aktiva arbete med att i vardagen omfördela resurser. Rektor bekräftar att fokus läggs på elever med ett stort stödbehov och att detta i sin tur medför att elever med ett mindre stödbehov inte får det stöd som utredningen visar att de behöver för att nå kunskapskraven.

Vid tidpunkten för den aktuella tillsynen finns nyanlända elever inom årskurserna F–6 med behov av studiehundledning i sitt modersmål men som idag inte får denna stödinsats. Rektor är medveten om detta och i avvaktan på lämplig lösning av hur behovet ska tillgodoses, ges elever i förskoleklasserna språkstöd och övriga elever får visst stöd av läraren som undervisar i svenska som andra språk.

Mot bakgrund av ovanstående ska rektor säkerställa att eleverna ges det särskilda stöd som en utredning visar att de har behov av. Rektor ska säkerställa att elever med behov av studiehundledning på sitt modersmål får det.

Författning

3 kap. 8 och 10 §§ skollagen

Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar

5 kap. 4 § skolförordningen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning**

Uppvidinge kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att elevhälsan arbetar förebyggande.
- Se till att elevhälsan arbetar hälsofrämjande.

Motivering

Enligt skollagen ska elevhälsan arbeta förebyggande och hälsofrämjande.

Den lokala elevhälsan på Åsedaskolan F-6 har en grundbemanning med skol-sköterska, kurator och specialpedagog. Övriga kompetenser som psykolog och läkare finns tillgängliga inom kommunens centrala elevhälsa.

I intervju med elevhälsans representanter på Åsedaskolan F-6 framkommer att eleverna har tillgång till medicinska, psykosociala och specialpedagogiska insatser men representanterna från elevhälsan uppger att de främst arbetar med åtgärder av reaktiv karaktär och i ringa grad med förebyggande och hälsofrämjande insatser. Vidare framkommer i intervjuer med representanter för elevhälsan att de genomför hälsofrämjande insatser inom ramen för sin profession och för enskilda elever. De är däremot inte involverade i det förebyggande och hälsofrämjande elevarbetet på skolnivå. Elevhälsan involveras inte heller i några analyser av hur elevhälsans arbete på skolan fungerar och eventuella utvecklingsbehov som kan finnas. Av intervjuer framgår också att samverkan i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper sker sporadiskt.

Rektor måste mot bakgrund av ovanstående säkerställa att elevhälsan ges möjlighet att arbeta förebyggande och hälsofrämjande.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Omfattning och resurstillgång**Bedömning**

Uppvidinge kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Säkerställa att eleverna har tillgång till utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning och för att syftet med utbildningen ska uppnås.

Motivering

Av skollagen framgår att elever ska ha tillgång till en sådan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning och för att utbildningens syfte ska kunna uppnås.

Tillsynen visar att det i Åsedaskolan F-6 finns 269 elever som disponerar 29 stycken bärbara elevdatorer. 17 av datorerna förvaras i en vagn i en av skolbyggnaderna. De övriga 12 bärbara datorerna förvaras, utan vagn, i en annan skolbyggnad. I intervjuer med elever, lärare samt rektor framkommer att flertalet klassrum är utrustade med en stationär dator och en smartboard. Dessutom har enskilda elever tillgång till datorer utifrån sitt stödbehov. Utöver det finns ett litet antal lärplattor.

I elevintervju framkommer att elever sällan har tillgång till egna datorer och att det påverkar deras möjligheter att arbeta i skolan.

I intervjuer med lärarna beskrivs situationen som mycket frustrerande och elevernas möjligheter att använda datorer som besvärlig. Dels på grund av det begränsade antalet bärbara datorer och dels på grund av att 17 av datorerna förvaras i en vagn i ett av husen på skolan och ej kan transporteras över skolgården vid nederbörd. Även själva hanteringen vid användandet ställer stora krav på planering och framförhållning till exempel bara i förfarandet med att starta upp datorerna. I intervjuerna med lärarna framgår att situationen i sig gör att datorer inte kan användas i den utsträckning som behövs för att arbeta i enlighet med kursplanernas krav.

Rektor bekräftar i intervju att elever och lärare i årskurserna 4-6 inte kan arbeta enligt vad som förutsätts i kursplanerna på grund av tillgången på elevdatorer.

Mot bakgrund av detta ska huvudmannen säkerställa att elever har tillgång till en sådan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning och för att utbildningens syfte ska kunna uppnås.

Författning

2 kap. 35 § skollagen, 10 kap. 10 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har utredare Peter Sääw och utredare Maria Nyman deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Yvonne Larsson
Föredragande/ Utredare

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.